

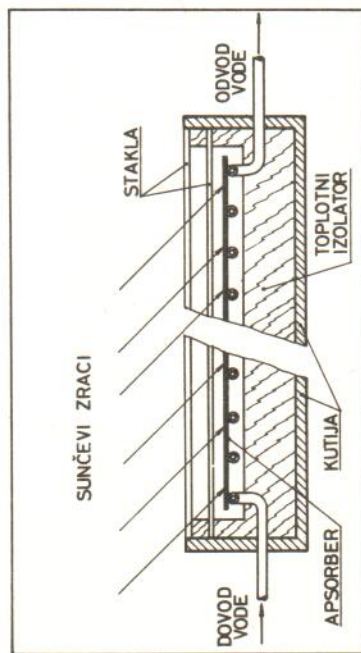
Prema konstrukciji i načinu rada razlikujemo dve osnovne vrste prijemnika – ravne i fokusirajuće. Obe imaju više desetina idejnih i konstruktivnih rešenja. Ovde ćemo opisati ona koja su do sada našla širu praktičnu primenu ili koja imaju znatnije potencijalne prednosti.

RAVNI PRIJEMNICI

*Videću opet one Lesvice Sunčane,
Po kojima se sva sunca dižu i spuštaju.*

Rastko Petrović

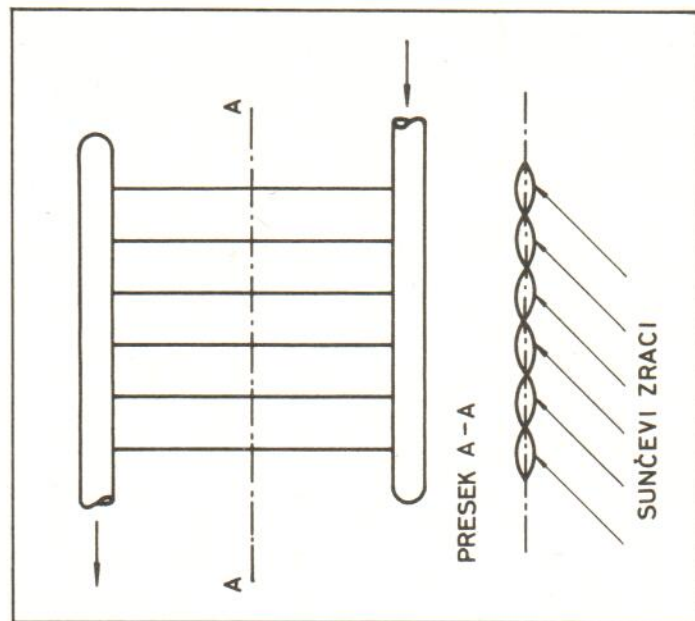
Ravni prijemnici imaju dve velike prednosti nad onima s koncentradorima svetlosti. Prvo, ne moraju se stalno okretati prema Suncu; i, drugo, prikupljaju ne samo direktno Sunčevo zračenje nego i difuzno zračenje iz svih pravaca. Zato se za dobijanje tople vode i zagrevanje zgrada gotovo isključivo koriste oni.

Sl. 9. Poprečni presek vodenog prijemnika.

Glavni delovi ovog tipa prijemnika prikazani su šematski na sl. 9. Ovde ćemo razmotriti osnovna svojstva i funkcije pojedinih njegovih delova.

Apsorber prijemnika. Kod ravnih prijemnika Sunčevo zračenje se apsorbira na ravnoj ploči. To je crno telo koje upija najveći deo sunca, više od 95 odsto. Apsorber je u isto vreme razmenjivač toplote, jer primijenu energiju predaje u obliku toplote radnom fluidu, koji je odvodi do potrošača ili u toplotno skladište, radi kasnije upotrebe. Kao radni fluid upotrebljava se tečnost, najčešće voda, čista ili

Sl. 10. Apsorber vodenog prijemnika.

pomešana sa sredstvom protiv zamrzavanja (antifrizom), ili vazduh. U vezi s ovim, razlikujemo vodene i vazdušne prijemnike. Pojedini tipovi prijemnika razlikuju se najviše po konstrukciji apsorbira. Prikazaćemo najuspešnija rešenja.

Apsorberi se prave od bakra, mesinga, gvožđa, aluminijuma, nekih plastika, a i od raznih kombinacija ovih